

Svenska som integrationsSpråk

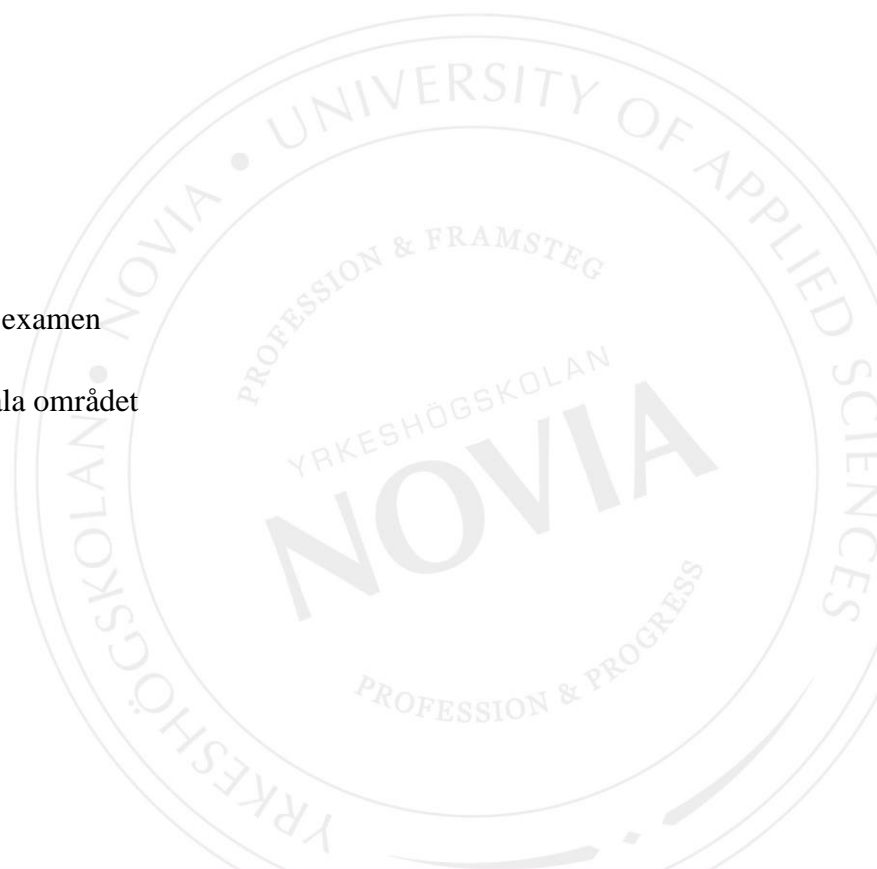
- En kvalitativ undersökning från ett
invandrarperspektiv

Adde Mohamed

Examensarbete för Socionom (YH)- examen

Utbildningsprogrammet för det sociala området

Vasa 2022, vårtermin

EXAMENSARBETE

Författare: Adde Muhamed

Utbildning och ort: Det sociala området, Vasa

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Familjearbete

Handledare: Viktor Matintupa

Titel: Svenska som integrationsspråk

Datum: 10.10.2022

Sidantal: 35

Bilagor: 1

Abstrakt

Syftet med mitt examensarbete är att undersöka hur integrationen med svenska som integrationsspråk i Finland påverkat invandrares delaktighet i samhället. Examensarbetets centrala frågeställningar är om svensktalande invandrare har upplevt fördomar och svårigheter på grund av det svenska språket och hur de själv upplever delaktiga i samhället.

Den första delen av examensarbetet behandlar Integration och invandring både Finland och i Österbotten. Den andra delen behandlar integration på svenska, delaktigheten och utmaningar med tanke på att de ha valt svenska som integrationspråk.

Resultatet av min undersökning visar att det flesta inte har fått möjligheten att välja integrationspråk, utan deras integrationspråk valdes ut på basis av var de placerades och om kommunen är tvåspråkig. Undersökningen visar att utmaningar som invandrarna stöter på i vardagen med Svenska som integrationspråk är språkförbistring, för lite service på svenska och begränsning på delaktigheten på grund av brist på syssällsättning.

Språk: Svenska

Nyckelord: Integration, delaktighet, invandrare, språk

BACHELOR'S THESIS

Author: Adde Muhamed

Degree Programme: Social welfare

Specialization: Familyworker

Supervisors: Viktor Matintupa

Title: Swedish as integration language

Date: 10.10.2022

Number of pages: 35

Appendices:1

Abstract

The purpose of my thesis is to investigate how the integration with Swedish as the language of integration in Finland has affected immigrants' participation in society. The central questions of the thesis are whether Swedish-speaking immigrants have experienced prejudice and difficulties due to the Swedish language and how they themselves experience participation in society.

The first part of the thesis deals with Integration and immigration both in Finland and in Ostrobothnia. The second part deals with integration in Swedish, the participation and challenges given that they have chosen Swedish as the language of integration.

The results of my survey show that most have not been given the opportunity to choose the integration language, but their integration language was chosen based on where they were placed and whether the municipality is bilingual. The survey shows that challenges that immigrants encounter in everyday life with Swedish as the language of integration are language confusion, too little service in Swedish and limitation of delegation due to lack of employment.

Language: Swedish Key words: Integration, participation, Immigrant, language

Innell

1	Inledning.....	1
2	Syfte och frågeställning.....	2
2.1	Avgränsning.....	2
3	Centrala begrepp och situationen i Finland.....	2
3.1	Flyktingar och Invandrare	3
3.2	Invandring i Finland.....	4
3.3	Invandrare i Österbotten.....	5
3.4	Integration i Österbotten.....	7
3.5	Lagen om främjande av integration.....	8
4	Tidigare forskning.....	9
5	Språket och dess utmaningar	11
5.1	Information på eget språk.....	13
6	Integration på svenska.....	14
6.1	Service på svenska.....	14
7	Teoretiska utgångspunkter	16
8	Undersökningen.....	Error! Bookmark not defined.
8.1	Val av datainsamlingsmetod.....	18
8.2	Urval	19
8.3	Val av analysmetod.....	20
8.4	Validitet och Reliabilitet	20
8.5	Etiska överväganden.....	20
9	Resultat	21
9.1	Valet av integrationsspråk.....	21
9.2	Svenska språkets användning hos invandrarna.....	21
9.3	Service på svenska.....	22
9.4	Känslan av att prata svenska i Finland	23
9.5	Respondenternas upplevelse av delaktighet i samhället.....	24
9.6	Att på nytt få välja integrationsspråk.....	25
9.7	Att få information på svenska.....	25
9.8	Respondenterna övriga tankar kring integration på svenska och delaktighet.....	27
9.9	Resultat diskussion.....	27
10	Sammanfattning och avslutande diskussion.....	28
11	Litteraturförteckning	32
12	Bilaga.....	36

1 Inledning

Språk är vårt sätt att kommunicera med varandra. Utan språk skulle vi aldrig klara av att kommunicera. Redan i barndomen lär man sig ett språk och ju mera språk man kan desto större är chansen att man hittar någon man vill prata med. Ju mera språk vi kan desto lättare blir det också att hitta nya möjligheter att ta del av. När individen flyttar och migrerar till nya ställen är det viktigt att man lär sig det språk som man pratar där.

När jag första gången sökte asyl i Finland fick jag chansen att lära mig ett nytt språk. Ett språk som har hjälpt mig mycket och skapat den identitet jag har idag. Det svenska språket har hjälpt mig mycket under min integration. Det svenska språket hjälpte mig att hitta nya kontakter och det blev lättare för mig att kommunicera med kollegor, butikspersonal och andra människor, vilket gjorde att jag kände mig tryggare och säkrare i den miljö jag levde i. Att inte alls förstå språket i det samhälle man lever i kan kännas obehagligt och skrämmande samt leder till att man lever spänt och otryggt.

I Österbotten har svenskspråkiga mera valmöjligheter eftersom Österbotten är mer svenskt. Största andelen hittar man av naturliga orsaker i Österbotten och på Åland (Statistikcentralen, 2020). En gång när jag var på praktik hos Röda Korset i Åbo-distriktet berättade en handledare att hon tycker att Österbotten har integrerat invandrare och nyanlända bättre än vad Åbo stad gjort. Detta på grund av att Åbo stad har valt att integrera dem på finska i stället för svenska. Jag har också en gång hört att de invandrare som har integrerats i Österbotten och som flyttat till huvudstadsregionen har återvänt på grund av brist på kontakter och sysselsättning.

Nyckeln till att invandrare lär sig ett nytt språk är att de ska bli en del av samhället och ska lättare kommunicera med lokalbefolkningen. Det viktigaste med kommunikation är att man känner sig förstådd. Självklart är det inte någon som förväntar sig att man ska kunna tala flytande svenska efter några år i landet, inte heller göra några grammatikfel. Utan det handlar om att man kan göra läkarbesök, handla mat, skaffa jobb och hobbyer och hålla sig uppdaterad i samhället man lever i. Mikaela Löv i YLE (2021) menar att invandrare som bosätter sig i Svenskfinland mår bättre. Kontakten och bra relationer är nyckeln till att de mår bättre samt känner sig delaktiga.

I mitt arbete vill jag undersöka hur integrationen med svenska som integrationsspråk i Finland påverkat invandras delaktighet i samhället. Jag vill också forska om svensktalande

invandrare har upplevt fördomar och svårigheter på grund av det svenska språket. Det flesta invandrare som integrerats på svenska har lättare fått kontakter och lokal hjälp än om vi jämför med till exempel huvudstadsregionen där man väljer finska som integrationsspråk.

2 Syfte och frågeställning

Syftet med detta examensarbete är att granska hur integrationen med svenska som integrationsspråk i Finland påverkat invandrades delaktighet i samhället. Vidare vill jag få en uppfattning om svensktalande invandrare har upplevt fördomar och svårigheter på grund av det svenska språket och hur de själv upplever delaktighet i samhället. Jag vill undersöka specifikt ungdomar mellan 18–25 år som har hunnit långt med integrationen. Det har gjorts mer forskning inom ämnet med bredare åldersgrupp.

Frågeställningar:

- På vilket sätt inverkar integration med svenska som integrationsspråk invandrades delaktighet i samhället i Finland
- Hurdana fördomar och svårigheter har invandrare mött på grund av att de valt svenska som integration språk.

2.1 Avgränsning

I mitt arbete har jag valt att rikta mig in på några invandrare i åldern 8–25 år som bor i Österbotten och som har blivit integrerade på svenska. Mina frågeställningar kommer inte att beröra barn, oberoende om det har invandrat själv eller med sina föräldrar. Orsaken är att den typen av kategori är speciell och behöver behandlas mera utförligt än vad jag har möjlighet till i min forskning Jag kommer inte heller att diskutera könsskillnaderna, etnicitet och sexuell läggning mellan personer som har utvandrat och invandrat. Jag kommer inte heller att jämföra finländare med invandrare.

3 Centrala begrepp och situationen i Finland

I det här kapitlet kommer jag att förklara två begrepp som jag anser är viktiga att känna till för mitt examensarbete. Dessa begrepp är invandrare och flyktingar. Varför jag valde dessa

begrepp är att invandrare är huvudtemat och flyktingar är ett begrepp som alltid feltolkas och blandas ihop med invandrare. Jag kommer även kort att nämna om hur invandringen har sett ut i Finland samt integrationen i Österbotten.

Efter den så kallade flyktingkrisen 2015 i Europa har det debatterats mycket om invandrare och flyktingar och begreppen har fått mera uppmärksamhet i medierna än tidigare. I fråga om invandrare och flyktingar blandas begreppen och det blir ofta oklart vilken betydelse de har. Det är viktigt att skilja på dessa begrepp eftersom det kan leda till att människors attityder, tankar och åsikter kan påverka dessa människors vardag och liv.

3.1 Flyktingar och Invandrare

Enligt UNCHR är flyktingar människor som flyr från sitt hemland på grund av krig och förföljelser av olika slag. Deras liv är i så pass stor fara att de korsar landsgränser för att söka skydd och hjälp. Därtill blir de erkända som flyktingar och får hjälp och tillgångar av UNCHR, stater samt andra organisationer. Flyktingar blir också erkända som flyktingar eftersom det anses vara farligt att resa tillbaka till hemlandet och behöver leva någon annanstans. Om flyktingar nekats asyl och utvisas kan de bli utsatta för dödliga tortyrer, fängelse och andra konsekvenser. I slutet av 2020 fanns det 26,4 miljoner flyktingar i världen (UNCHR, 2021).

FN:s flyktingkonvention eller 1951 års-konventionen om flyktingar förklarar i detalj vem som är flykting, vilka sociala rättigheter de har samt vilket bistånd en flykting borde få från samarbetsstater, det vill säga de länder som undertecknade konventionen. I konventionen definieras också flyktingars skyldigheter till dessa länder - de personer som har begått mänskliga brott som inte gäller under krig har inte rätt till flyktingstatus (UNCHR 2001).

Danmark var det första landet att godkänna konventionen år 1952 och sedan dess har den utvidgats och innefattar idag sammanlagt 145 länder. Konventionen var begränsad och skulle främst hjälpa europeiska flyktingar från Europa efter andra världskriget. Flyktingkonventionen har också omgivits av Afrikas flyktingkonvention 1969 och Latinamerikas Cartagena deklaration år 1984 för att skydda flyktingar. I och med flyktingkrisen år 2015 har konventionen varit ifrågasatt och länderna är oroliga för framtiden (UNCHR 2021).

Asylsökande är en person som söker skydd i ett annat land. I Finland kan man söka asyl vid gränsen eller hos polisen när man har kommit in i landet. Orsaken till asyl kan vara

förföljelser eller skydd för mänskligheten. Finland kan då bevilja ett tillfälligt uppehållstillstånd ifall man anser att det är tryggt att återvända hem. (Berg, 2010. s13). År 2015 räknade man att 32 476 personer sökte asyl i Finland (inrikesministeriet, u.a.).

Kvotflykting är en person som har lämnat sitt hemland och rest till ett annat land för att bosätta sig och få hjälp (Berg, B. 2010. s13). UNCHR erkänner dessa människor som flyktingar och hjälper dessa människor att vidare bosätta dem. Detta betyder att flyktingar väljs ut beroende på situationen och omplaceras i ett annat land som är beredd att ge uppehållstillstånd. Finland tar endast emot personer som UNCHR har erkänt som flyktingar. Finland tar emot mellan 850 och 1 050 kvotflyktingar per år beroende på hur många asylsökande som kommer. År 2021 tog Finland emot 1050 kvotflyktingar (inrikesministeriet, u.a.).

Papperslös är en person som lagligt eller olagligt vistas i ett land, oftast kallad illegal eller legal migrant. Enligt (Sociala och hälsovårdsministeriet, u.a.) definieras papperslösa som:

- En person som vistas i landet utan uppehållstillstånd och som inte kommit från en EU- eller EES-stat eller Schweiz. Personens uppehållstillstånd har gått ut eller personens ankomst till/vistelse i landet är olaglig.
- En person som i studiesyfte eller av annan orsak kommit till Finland från ett annat land än en EU- eller EES-stat eller Schweiz. Personen har fått ett uppehållstillstånd på basis av en privat sjukförsäkring, men försäkringsskyddet har gått ut eller är inte täckande.
- En person som kommit från ett annat land än en EU- eller EES-stat eller Schweiz och vars behandling av hemortsrätten är pågående eller oklar.
- EU-medborgare som vistas i landet lagligt men som inte har ett försäkringsskydd för eventuell sjukdom eller sjukvård.

En person som saknar hemkommun eller sjukvård betyder inte per automatik att hen är papperslös. Sådana personer som kortvarigt besöker eller turistar runt i Finland i minst tre månader räknas inte heller som papperslösa (inrikesministeriet, u.a.).

3.2 Invandring i Finland

Enligt statistikcentralen (2021) var Finlands folkmängd 5 536 146 i slutet av år 2020. Det vill säga under 2020 ökade Finlands folkmängd med 10 854 personer. Antalet invandring steg med 19 378 än utvandringen. Orsaken var ökad inflyttning från utlandet.

Varje år flyttar människor till och från Finland av olika orsaker. Invandrare eller migration handlar om förflyttning från ett ställe till ett annat (Dahlstedt, M & Neergaard A, 2013, s, 54). Personer utanför EU måste ansöka om uppehållstillstånd för att stanna i Finland. Den vanligaste orsaken att flytta till Finland idag är arbetsinvandring, men också familj och studier. År 2020 beviljade migrationsverket 21 000 första uppehållstillstånd i Finland (Inrikesministeriet, 2021). Till skillnad från flyktingar flyr inte invandrare från konflikter och kan återflytta till sitt hemland utan problem (UNCHR, 2016).

Mellan 1800-talet till mitten av 1900-talet flyttade nästan 350 000 finländare till Amerika för ett bättre liv. Österbotten var det vanligaste området som många åkte från. Amerika var ett populärt land att immigrera till för att försörja familjen samt att få en framtid. För många finländare uppfylldes inte detta på grund av brist på pengar och den långa resan över Atlanten. En annan flytt som finländarna varit med om är efter andra världskriget när det var fattigt i Finland. Totalt räknade man att 500 000 – 600 000 finländare emigrerade till Sverige, av vilka hälften av dessa flyttade tillbaka under 1980-talet (Lindroos, C, 2019)

Efter andra världskriget var Finland ett fattigt land (Lindroos, C, 2019). Först efter 1990-talet ökade invandringen till Finland. Största delen av de som migrerade till Finland kom från Ryssland, Estland, före detta Sovjetunionen. I slutet av 2018 bodde 402 619 personer med utländsk bakgrund i Finland. Det här utgör totalt 7,3 % av befolkningen. Antalet av den första generationen, det vill säga utrikesfödda var totalt 333 414 personer och antalet av den andra generationen, utlandsfödda 67 205 personer (Statistikcentralen 2019).

3.3 Invandrare i Österbotten

Att migrera till storstäder har sin fördel. I en stad finns det flera möjligheter till försörjning än på en liten ort, men det har också en risk för segregation (Lena Ekberg & Jan-Ola Östman, 2017). Det lilla landskapet Österbotten består av 14 kommuner samt tre ekonomiska regioner. Sammanlagt har Österbotten ungefär 176 000 invånare, där Vasa är den centrala orten med 67 000 invånare. Den minsta kommunen i Österbotten är Kaskö med ca 1300 invånare (Österbotten, 2021). Befolkningen i Österbotten har vuxit mycket under de senaste åren. Orsaken är invandring och den naturliga befolkningstillväxten. 8,5% av befolkningen i Vasa har ett främmande språk som modersmål och det talas 97 olika språk, samt finns det 120 olika nationaliteter. Arabiska är den största språkgruppen som talas och sedan ryska, somaliska, engelska, persiska och albanska. Största orsaken att flytta till Vasa är studier och familjeband. Vasa stad beviljar årligen 40 personer kommunplats, sådana personer som får

kommunplatserna är asylsökande som fått positiv uppehållstillstånd och kvotflyktingar. Även andra personer runt om i Finland flyttar till Vasa självständigt (Jokinen, 2019).

Totalt har Korsholms kommun cirka 19 500 invånare, varav 69% har svenska som modersmål och 29% finska (Korsholm Mustasaari, u.a.). Korsholms kommun tog emot närmare 200 kvotflyktingar från iranska kurder vid slutet av 1990-talet. I slutet av 2009 bodde cirka 260 invånare med utländsk bakgrund, det vill säga 1,4 av befolkningen. Den främsta orsaken till flytten var äktenskap och en tredjedel av dessa medborgare kom från Sverige för att arbeta. De näst största grupperna kom från Ryssland, Förenta Staterna, Thailand, Estland och Storbritannien (Korsholm Mustasaari, 2011).

Landskapet Närpes i Södra Österbotten hade år 2019 9479 invånare. Kommunen fick sin invandring år 1988 och samma år började man med integrationen (Stagnäs-Lund, 2017). Det var mest vietnamesiska flyktingar som kom till kommunen. Sedan 2000-talet har arbetsinvandringen ökat i kommunen. I slutet av 2019 fanns det i Närpes 1270 personer med utländsk bakgrund. Andelen utlandsfödda i kommunen var 13,4%. Jämfört med grannkommunerna Kaskö med 6,3%, Kristinestad, 4,1%, Korsnäs, 8,4%, Malax 4,6%. Det här betyder att i Närpes bor betydligt mera utlandsfödda människor än i grannkommunerna (Handlingsplan för tvåvägsintegration i Närpes stad, 2021 & Kust-Österbottens samkommun för sociala- och primärvård, 2017–2022, s.3). De flesta invandrare i Närpes är vietnameser och bosnier. Totalt räknar man att det finns cirka 35 olika nationaliteter i Närpes (Hem, Närpes historia, u.å.).

Vörå kommun, fick sina första asylsökande år 1991 när flyktingförläggningen började sin verksamhet där. Vörå-migrationscenter har idag sin verksamhet både i Oravais och i Jakobstad. I Oravais finns det tre enheter och båda ställen ansvarar för ensamkommande barn. År 2018 var kommuninvånarna totalt 6613 och svenska är det största språket med 80 %, finska med 12,6% och övriga språk 6,8% (Vörå kommun, u.å.).

Jakobstadsregionen består av Jakobstad, Nykarleby, Pedersöre, Larsmo och Kronoby. Invandringen har ökat i regionen och mest var det kvotflyktingar som blev mottagna tre gånger när det varit på paus på tio år. Den största arbetsinvandringen i regionen finns i Nykarleby medan de flesta flyktingar finns i Jakobstad. Mellan 2010–2011 kom totalt 115 kvotflyktingar från Burma och Afghanistan till regionen. De två följande åren 2012 tog regionen emot ytterligare 50 afghanska kvotflyktingar och 2014 planerade regionen att ta emot 50 syriska kvotflyktingar (Jakobstadsregionens integrationsprogram (2014–2017)).

Arbetsinvandringen i andra hand har varit betydligt större i Närpes- och Jakobstadsregionen än i andra kommuner. I Jakobstadsregionen var den största arbetsgruppen från Estland (300) och Ukraina (150). Efter det kommer Bulgarien (100) och rumäner (80). Inom regionen fanns det också flera hundra studerande som hittade arbete i regionen och dessa medborgare är bland annat från Nepal, Bangladesh, vietnameser, afrikaner (Nigeria) och thailändare (2014–2017, 2014). Största arbetsinvandringen i Närpes var medborgare från Vietnam (515), Bosnien, Hercegovina (271), forna Jugoslavien (228), Thailand (65), Ukraina (43). Estland (35) och den minsta gruppen kom från forna Sovjet (39) (Hem, Närpes historia, u.a.).

En annan kategori invandrare som sällan lyfts upp och där studier utesluter är svenskar som flyttar till Finland på grund av arbete eller familjeband. Dessa invandrare kategoriseras inte som invandare i vissa studier eftersom de kan det svenska språket. Begreppet invandrare har alltid syftat på personer från utlandet som varken kan svenska eller finska. Forskarna Östen Wahlbeck och Sabina Fortelius har lyft upp detta ämne inom sitt projekt svenska invandrare i Finland – etniska relationer i mötet mellan svenskt och finskt 2011–2012. Slutsatserna var att rikssvenskars resurser och tillgång begränsas i Finland speciellt i huvudstadsregionen på grund av det finska språket. Vänner och finska makar försöker hitta information om de jobb där man prioriterar mycket svenska i språket och svenska i samhället. (Wahlbeck & Fortelius 2019).

3.4 Integration i Österbotten

I och med att invandringen ökar växer också behovet av integrationen. En del av kommunernas viktigaste uppgift är att integrera invandrare samt stärka deras delaktighet och jämställdhet. Kommunerna ska också främja relationerna mellan olika befolkningsgrupper. Men vad är integration och vem ansvarar för integrationen i Österbotten?

Ordet integration är inte lätt och ger inte ett tydligt svar. Ordet kan användas och förklaras olika beroende på vem som använder det. Men de flesta vet med säkerhet att det handlar om att individer som flyttar till Finland ska hitta sin plats i samhället (Saukkonen, 2017). Ordet har även syftat på olika åtgärder som behövs för att främja integrationen såsom arbete, utbildning, sysselsättning och vänner. Inom Europa har ordet använts för att skilja på två begrepp som hör ihop med integration, det vill säga assimilation och segregation (Saukkonen, 2017).

När man vill studera integrationsprocessen eller vill ta fasta på olika aspekter inom integrationen har det talats mycket om strukturell och kulturell integration, kognitiv, social,

politisk integration. I Finland har integrationspolitiken lagt mycket mer fokus på kulturella aspekter och språk än de andra nordiska länderna (Helander, 2015, s. 21–22).

3.5 Lagen om främjande av integration

Målet med denna lag är stöda invandrarnas delaktighet i samhället där alla har rätt att få basinformation om det finländska samhället, arbetslivet och tjänster som främjar interaktionen. I § 32 står kommunens roll i främjande av integrationen och de saker som kan stöda integrationen, till exempel integrationsplan och integrationsutbildning (1386/2010).

En eller flera kommuner kan tillsammans göra upp ett program som ska främja integrationen. Programmet godkänns i kommunfullmäktige och ska kontrolleras vart fjärde år. Programmet ska vara ett centralt redskap för att främja verksamheten. Den ska beakta alla invandrare i kommunen oberoende hur länge de stannar i kommunen. Programmet kan vara antingen kommunspecifikt eller regionalt (Integration, u.a.). Kommuner har också ansvaret för att upprätthålla programmet och inleda ett samarbete. Sådana myndigheter som till exempel Folkpensionsanstalten, Arbets- och näringsbyrån och andra som har sin verksamhet i kommunen ska delta, genomföra och följa upp programmet. Kommunerna och Arbets- och näringsbyråer kan tillsammans ordna olika program och utbildningar som kan hjälpa invandrare att känna sig delaktig i samhället. Det är viktigt att dessa aktörer är inkluderade i integrationsarbetet. Samarbetet är viktigt eftersom olika aktörer och organisationer ibland kan ordna olika kurser och mentorverksamhet.

Nästan alla kommuner i Österbotten har egna program för att främja integrationen. Vasa och Korsholm har år 2009 deltagit i ett projekt om trevägsmodellen som har varit användbar. Österbottens välfärdsområde har uppgjort ett eget program för att främja integrationen för invandrare. Programmet uppdateras och förnyas vart fjärde år. Programmet är uppgjort enligt modellen som finns i lagen. Integrationsprogrammet följer också en annan modell från Skåne-regionen i Sverige och projektet Hemma i Finland/En bra start i Österbotten. Programmet fick namnet RÖK-modellen. Målet är att få resurser för att inkludera alla nyanlända (Kust-Österbottens samkommun för sociala- och primärhälsovård, 2017–2022, s.3).

År 2012 startades ett projekt vars namn blev Welcome Office. I projektet deltog bland annat 12 kommuner runtom Österbotten med tre projektledare och en chef. Det öppnades en kundservice i medborgarinfo vid i huvudstadsbiblioteket. Welcome Office hörde till Vasa men i mitten av 2012 hörde den också till Korsholm och Vörå. Från 2015 har Welcome

Office hör till Förvaltningsservicen vid centralförvaltningen. Welcome Office ger information och rådgivning på sju olika språk åt alla oberoende av status i samhället och finns i de följande områdena: K5, Vasa, Korsholm, Vörå och Jakobstadregionen (Vasa, u.a.).

Kommunerna har olika aktörer som ansvarar för och koordinerar integrationen. Inom K5 är det Samkommunen K5 som ansvarar för ordningen av integrationstjänster och Welcome Office. I Korsholm är det integrationsenheten som planerar och ansvarar för koordinering av flyktingmottagningen samt integrationsfrämjande åtgärder. I Jakobstadsregionen är det integrationsenheten samt kommunala representanter som ansvarar för integrationen och i Vasa är det Wellcome Office och integrationsenheten. I Vörå är det Affärsverksamheten Vörå Migrationscenter som ansvarar för och koordinerar integrationen. Förutom detta är det också olika sektorer inom kommunerna som ansvarar för sin verksamhet (Elinkeino-, Liikenne- ja ympäristökeskus, 2021).

4 Tidigare forskning

I detta kapitel kommer jag att redogöra för tidigare forskning kring de ämne som forskas om – exempelvis invandring, integration och språkets betydelse för utrikesfödda. Forskningen har hittats från databasen EBSCO Academic Search Elite med sökorden Identity and Belonging, minority language. På Google Scholar har sökning gjorts med sökorden ingeration i Österbotten, delaktighet, och språkets betydelse för nyanlända. Jag har avgränsat min sökning till årtalet 2000 och senare samt att resultatet ska vara i full text. Jag har fokuserat på forskningens innehåll och inte geografiskt område eftersom det har ingen betydelse för min forskning.

Perspektiv på integration i rural minoritetsspråkmiljö – exemplet Närpes i Finland (Bäckman & Haapamäki, 2018) är en rapport som lyfter upp olika områden som är viktiga för integration och välmående ur invandrares perspektiv. Bland annat sysselsättning, boende, hälsa, språk, kulturkännedom, säkerheter och stabilitet. Artikelförfattarna tillämpar Alistair Agers och Alison Strangs modell för integration.

Materialet består av 20 inspelade intervjuer med 23 informanter varav åtta kom från Bosnien, tre från Vietnam, tre från Ecuador, två från Litauen, två från Vitryssland, två från Burma, en från Ukraina, en från Makedonien och en från Thailand. Bland deltagarna fanns 13 kvinnor och 10 män, och deras åldern varierade mellan 17–57 år. Vistelsetiden i Närpes varierade mellan 1 år och 26 år. Längden på intervjun varierade mellan 11 och 66 minuter. Intervjun innehöll frågor om deras migrationsprocess, arbete och boende, inläring av svenska,

språkanvändning i vardagen, förståelse av den lokala dialekten, kontakt med hemlandet, matvanor, fritidsaktiviteter, sociala kontakter, traditioner och högtider, upplevda kulturella skillnader, barnuppfostran och framtidsplaner.

I artikelns första kapitel diskuteras sysselsättning som är den betydelsefulla delen i integrationen eftersom den påverkar andra faktorer så som arbete, anknytningen till lokala människor samt språkkunskaper. Informanter menade att sysselsättning är den viktigaste delen eftersom den ger säkerhet och stabilitet med fast jobb och lön. I tredje kapitlet diskuteras språket som den avgörande delen för att överhuvudtaget känna sig delaktig i samhället. Rapporten visar att det flesta invandrare använder språket sällan på grund av att det inte umgås med lokalbefolkningen samt Närpesdialekten begränsar umgänge med andra.

Artikelförfattarna har konstaterat i sitt resultat att faktorer som kan underlätta delaktigheten och integration har att göra med den lokala arbetsmarknaden. Närpesmodellen ger en annan bild än vad invandrarna själva upplever det. Resultaten har även visat att det undersökta i vissa mått hänger samman. Exempelvis brist på sociala kontakter utanför den egna etniska gruppen har en anknytning till begränsade svenskunskaper. Många känner sig isolerade på grund av brist på språkkunskaper. Flera av dem har även ångrat sig att de har valt svenskan som sitt integrations språk. De som var mest nöjda i undersökningen var lågutbildade medan de som var minst nöjd var det högutbildade eftersom deras tidigare kunskap inte var användbar i Närpes.

Discourses of Multilingualism, Identity and Belonging: The View of Arabic Bilinguals in the UK (Fatma Said, 2018) är en rapport där det diskuteras förhållande mellan språk och tillhörighet från perspektivet av arabiska-engelsktalande. Said undersöker kunskaper om vad språk betyder för minoritetstalarna samt vilka är konsekvenserna att prata arabiska i ett tvåspråkigt Storbritannien. Said menar att språket är centrala för medborgans identitet samt att deras kunskap om fler än ett språk erbjuder unika möjligheter i arbete, karriärutveckling och liv.

62 brittiska medborgare mellan 18 och 39 år deltog i undersökningen. Data samlades in genom intervjuer där det ytterligare undersöktes frågor om flerspråkighet, identitet och tillhörighet. De undersökta personernas språk var engelska och arabiska. Båda språken sågs vara viktiga av de undersökta. Det flesta personerna i undersökningen ansåg sig vara ”insider” i samhället men av andra betraktas som ”outsiders”, speciellt när de pratar arabiska i offentliga ställen. Said (2018) menar att denna känsla av språklig underordning kan

påverka känslan av tillhörighet och att det kan minska viljan att aktivt delta i samhälleliga och politiska sammanhang.

Resultatet illustrerar att trots en språklig ordning och en jämställd syn på flerspråkighet i Storbritannien, känner sig deltagarna fortfarande att de är medborgare i Storbritannien och sätter lika stor vikt vid båda språken i relation till identitet och känslan av samhörighet. Deltagarna vill delta i samhället och ser inte sig själva som annorlunda i Storbritannien när det gäller samhällsuppdrag. Deltagarna firar sin flerspråkighet och ser det som en tillgång. (Said, 2018)

5 Språket och dess utmaningar

När det gäller integration är språket det viktigaste som kommer först i listan (THL, 2022). Oberoende var och i vilket samhälle en människa befinner sig i är språket en del av en människas identitet. Även i en individs eget hemland är modersmål det språk man borde behärska för att överhuvudtaget kunna fungera i sitt eget samhälle.

Språket underlättar människans vardag, användning av tjänster, skapande av arbete och utbildningsmöjligheter (THL, 2022). I artikeln "Ingen har satsat så mycket på integrering som Närpes" som publicerades på Yle av Juho Teir (2022) berättar Närpespolitikern och tidigare stadsdirektören Hans-Erik Lindqvist om att språkkunskaper är det viktigaste när det gäller integration. Enligt Lindqvist ligger lyckad integration på språkkunskaperna. I artikeln nämns också att invandrare som har kommit till Finland på grund av arbete har inte rätt till språkundervisning automatiskt och därför betyder språket mycket för dem. Enligt Lindqvist kan det ta 5–8 år för nyanlända som kommer till Närpes att lära sig bra skolspråk och 10 år för vuxna att lära sig språket ordentligt för att sedan klara sig i samhället.

"Det är väldigt långa processer. Det är viktigt att vi får med dem på språkkurser på vuxeninstitutet eller att de går vidare på Yrkesakademins enhet och lär sig språk och annat. Vi måste jobba mera med allihopa i Närpes för att den här språkkunskapen ska förbättras", (Hans-Erik Lindqvist, Yle 10.02.2022.)

Wafaa Sulaiman som själv flytt från Syrien vet hur det är att vara ny i ett främmande land. Idag jobbar hon på Malmös stadsbibliotek och brinner för att lära ut svenska åt arabiskatalande barn och ungdomar. Hon skrev i artikeln "Språket är viktigt för identiteten" som publicerades på Hegas (28.5, u.å.) att språket är viktigt för identiteten och böcker hjälper individen att förstå det nya samhället. Suleiman skriver vidare att man får bättre

självförtroende när man kan uttrycka sina tankar och förmedla vem man är. Språket är då en viktig del för att behålla och skapa sin nya identitet. ”Böcker speglar samhället, dess värderingar och kultur. När man förstår språket kan man också ta del av samhället på ett djupare plan. Det ger en känsla av samhörighet”. (Wafaa Sulaiman, Hegas 28.5. u.å.)

Bristande språkkunskaper är ett problem bland invandrarfamiljer. Barnen lär sig språket på dagis och i skolan medan föräldrarna hamnar att sitta hemma och fortsätter tala sitt modersmål. Det här gör att barnen lär sig språket, värderingar och kunskaper om samhället snabbare än vad föräldrarna gör. Föräldrarna sitter framför tv, pratar eget språk, umgås med varandra och lever med hemlandskulturen och normsystemen. Barnen får en helt annan bild av samhället de lever i jämfört med föräldrarna. Det här skapar spänning och problem mellan barnen och föräldrarna när deras normsystem kolliderar (Marietta de Pourbaix-Lundin, 2011).

Unga med invandrabakgrund avlägger grundläggande studier men övergår sällan till utbildningar på andra stadiet (THL, 2022). Orsaken till att många slutar är att de vill komma snabbare i arbetslivet. Andra orsaken är att unga med invandrabakgrund förhindras att fortsätta studera på grund av bristfälliga språkkunskaper, svårigheter att få en studieplats samt upplevelsen av att den egna utbildningsnivån är tillräcklig. Unga kvinnor med invandrabakgrund bildar ofta familj i ung ålder, där studier avbryts och sysselsättning i framtiden försvåras (THL, 2022).

Studier visar att det tar lång tid för invandrarna att komma i arbetsmarknaden på grund av språket (Marietta de Pourbaix-Lundin, 2011). En undersökning som gjordes i Sverige visar att ca 10 procent av männen har arbete efter att ha erhållit uppehållstillstånd i ett år, 30 procent efter tre år och 50 procent efter fem år. För kvinnor motsvarar siffrorna 5, 20 respektive 35 procent. Ca 25 procent hade inte fått sitt första arbete efter har bott i Sverige i nio år (Marietta de Pourbaix-Lundin, 2011).

Även om invandrare har avlagt en högskoleexamen i sitt hemland bli den inte godkänd på den finländska arbetsmarknaden (OAJ, 2019). För närvarande erbjuds inte tillräckligt med undervisning i finska eller svenska för magisterstuderande, vilket gör det svårt för dem att ta första steget ut i arbetslivet samt etablera sig (OAJ, 2019). Utbildning och språkkunskaper stöder sysselsättningen. Enligt invandrarnas egen bedömning är bristande språkkunskaper det största hindret för sysselsättningen. Bristande kunskaper i finska språket är också ett hinder för att få arbete som motsvarar utbildningen (OAJ, 2019).

5.1 Information på eget språk

En människa integreras bättre när hen har en bredare förståelse för det nya landet och hur samhället fungerar. Många människor som har annat modersmål än svenska har behov av information på sitt eget modersmål. Största behovet är sådana personer som inte behärskar svenska, som nyanlända invandrare (Finland – Lärobok i samhällsorientering, 2014–2018). För invandrarna räcker inte kunskaperna i finska eller svenska för att få till sig all information man behöver. Information och tjänster som människor är beroende av är viktiga, speciellt om möjligheterna till andra kommunikationsvägar, som samtal och fysiskt besök är begränsade. Detta kan gälla grundläggande samhällsinformation för nyanlända, information för välfärdstjänster, viktiga e-tjänster, information om olika organisation och deras verksamhet, och information om hur man kontaktar organisationer i olika ärenden och få information och service på olika språk (Kenneth H & Lindberg L, s.516).

Att få information på eget modersmål i tidigt skede minskar missförstånd och att man går miste om viktig information i samhället (Finland – Lärobok i samhällsorientering, 2014–2018). I en artikel som publicerades på Yle av Iris Mattson, 2020, diskuteras hur en grupp invandrare i Helsingfors får ta smällen av stadens coronafall. Bland dessa grupper fanns det flera orsaker till smittspridningen. En av orsakerna var för lite information på eget modersmål. Intervjupersonen Farhia Osaman tycker att de som inte kan finska eller svenska borde få information på eget språk - eftersom coronaviruset är en allvarlig sak. Också Camilla Nordberg som är akademilektor i socialpolitik vid Åbo Akademi lyfter i artikeln upp språket som en orsak till coronavirusspridningen bland befolkningsgrupper med utländsk bakgrund.

Finlands röda kors har utvecklat samhällsorientering på eget språk år 2016 (Yhteiskuntaorientaatio, 2021). Samhällsorientering är en kurs för nyanlända i Finland. Kursen ger grundläggande information om att bo, leva och arbeta i Finland. Målet med kursen är att stärka deltagarnas medborgliga färdigheter, kunskap om Finlands historia samt att stöda en persons integrationsprocess. Utbildningen har främst skett på svenska eller finska. Största utmaningen har varit att deltagarnas språkkunskaper inte varit tillräckliga för att ta till sig informationen och därför utvecklade Röda Korset denna kurs. På samma gång utvecklades också en lärobok som är översatt från finska till sex olika språk: svenska, engelska, somaliska, arabiska, dari och franska. En ryskspråkig är också på väg. Modellen, läroboken och lärarnas utbildning har hämtats från Sverige där alla som har fått uppehållstillstånd erbjudits samhällsorientering (Yhteiskuntaorientaatio, 2021).

I Lagen om främjande av integration (§7) stadgas att invandrare ska få information om sina rättigheter och skyldigheter i det finländska arbetslivet och samhället, tjänstesystem och integrationsfrämjande åtgärder. Alla som flyttar till Finland ska få basinformationsmaterial i samband att man får uppehållstillstånd eller registrering av uppehållsort eller registrering av hemkommun -och bokföringsuppgifter (§7). Det vill säga basinformation om de myndigheter som invandraren kommer först i kontakt med. I Jakobstadsregionen har man ordnat fem dagars samhälls- och hälsoinformationskurs på eget språk år 2012–2013 för kvotflyktingar som har kommit efter 2010, och för somalier som har erhållit uppehållstillstånd och bott i landet minst 4 år (Jakobstadsregionens integrationsprogram (2014–2017, 2014).

6 Integration på svenska

Av historiska orsaker har Finland två nationalspråk, svenska och finska. Cirka 5 procent av Finlands befolkning har svenska som modersmål (Integration, 2016). Eftersom Finland är ett tvåspråkigt land finns det möjlighet att integreras på svenska. Lagen om främjande av integration ger individen möjlighet att själv välja svenska eller finska som sitt första integrationsspråk (Integration, 2016).

Språkvalet beror bland annat i vilken region man bosätter sig. I praktiken är det i tvåspråkiga kommuner det är möjligt att välja svenska som integrationsspråk. I alla tvåspråkiga kommuner går det att använda svenska vid kontakt med statliga eller kommunala myndigheter. I starkt tvåspråkiga kommuner finns det möjlighet att klara sig på enbart svenska. Dock utesluter inte svenska inläringen av finska, utan man borde lära sig båda (Integration, 2016).

Svenska språket upplevs många gånger lättare att lära sig än finska (Integration, u.å.). Dock är det mycket individuellt hur snabbt man lär sig ett språk. I och med att svenska är släkt med tyska och engelska språket kan det vara lättare för personer som kan andra indoeuropeiska språk att lära sig svenska (Integration, 2016).

6.1 Service på svenska

Det har varit mycket diskussioner om att det är svårt att få service på svenska. En orsak till detta är att det inte finns tillräckligt med integrationskurser på svenska som det finns på

finska (Kommuntorget, 2016). Att Finland är ett tvåspråkigt land betyder inte automatiskt att alla kan svenska och ibland måste man kämpa extra för att få service på svenska.

Mika Helander (2015, s.26) menar att det förekommer variationer mellan olika orter i Finland, eftersom svenska kurser eller svenskspråkig integrationsutbildning inte erbjuds i alla städer. Det kan vara mera förståeligt i svenskspråkiga regioner för valet av svenska, men i tvåspråkiga kommuner hamnar man att själv göra upp en plan för kurser i svenska som kan leda till sysselsättning. Det verkar också vara utmanande att ge en bra bild av svenska integrationsvägen. Det flesta som valt svenska har varit kritiska mot att det ges en för positiv bild av den svenska vägen och det borde framgå hur begränsade möjligheter det finns att klara sig utan finska. Det är svårt att inse detta i början vad ”det svenska i Finland” innebär och att den som integreras på svenska blir en minoritet i en minoritet och borde jobba för att få service på svenska i Nyland (Sundbäck, 2017, s.28).

I artikeln ”Varför fungerar integration på svenska i Österbotten men inte i huvudstadsregionen?”, av Anna Savonius (2018) diskuteras hur invandrare som integrerats på svenska kämpar för att få service på svenska. En av dem är Aleksandr Foy som är besviken på att finlandssvenskar inte kämpar för att få service på svenska i alla delar i samhället, speciellt i södra Finland. Vidare betonar han också hur problematiskt det är för invandrare att hitta resurser på svenska. Tillgänglighet till tjänster på svenska är också viktigt för invandrarna menar Foy (Anna Savonius, 2018).

Folktinget tillsammans med Bildningsalliansen har vart fjärde år ordnat De finlandssvenska integrationsdagarna. Målet med De finlandssvenska integrationsdagarna är att de som jobbar eller intresserar sig för integrationsfrågor i Svenskfinland får möjlighet att utbyta erfarenheter och få inspiration för sitt arbete (Folktinget, 2021). Förra året ordnades integrationsdagarna digitalt där 150 personer deltog kring temat hållbar integration år 2030 (Demokrati, 2021).

I rapporten lyfts fram att ensidig integrationsväg på båda språken ska säkerställas. Det betyder när en invandrades egna önskemål om sysselsättning och utbildning utreds, så ska det finnas tydligt information om hens rättigheter och skyldigheter och möjligheter att välja svenska som integrationsspråk ges, menar Christina Gestrin i rapporten (Demokrati, 2021).

7 Teoretiska utgångspunkter

I detta kapitel behandlas teoretiska utgångspunkterna, först Aaron Antonovskys förklaringsmodell KASAM (Känsla av Sammanhang). Därefter relateras teorin till sociologen Alberto Diaz som har skrivit avhandlingen *Choosing integration...* (Diaz, 1993). Jag har valt dessa teorier eftersom de relaterar till mitt syfte och min frågeställning. Med tanke på integrationspolitik i dagens samhälle är Diaz modell mer tillämpbar och är relevant för min studie då den utgår från nutidens samhälle. Aaron Antonovskys förklaringsmodell fungerar som stöd till Diaz modell och är även relevant för min studie.

Den amerikanska sociologen Aaron Antonovsky har största del av sitt liv tillbringat i Israel där han studerade hälsotillstånd bland kvinnor som har varit på koncentrationsläger och upplevt förintelsen (Hanson, 2004, s.109). Det som Antonovsky tyckte var intressant med denna grupp var att många av dem, speciellt koncentrationslägerkvinnorna, hade god hälsa och på samma gång föddes den salutogena frågan: Hur vissa människor trots hemska upplevelser av krig och flykt till ett annat land med stress under livet ändå hade ganska bra hälsa och ett lyckligt liv? (Hanson, 2004, s.109).

Enligt Antonovsky avgör känslan av sammanhang hur en individ hanterar stressituationer och detta i sin tur avgör hälsotillstånd. Det finns så klart andra faktorer som kan påverka hälsan, så som rökning, alkoholkonsumtion och droger, och det är inte något som Antonovsky förnekar. Utan när det gäller den psykiska hälsan så finns det skillnader som kunde förklara hur kvinnorna hade bearbetat sina händelser. Antonovsky förklarade att kvinnorna med bra välmående hade en stark känsla av sammanhang, medan de kvinnor som mådde dåligt hade en svag känsla av sammanhang (Elmeroth & Häge, 2016, s.108).

Kasam förklarar hur människor kan överleva och få ett bra liv trots svåra sjukdomar och trauma. Antonovsky sammanfattar Kasam med sina tre delbegrepp begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. De tre komponenterna hänger nära samman med varandra. Begriplighet ger förståelsen av händelseförloppet som är viktiga för att kunna klara olika situationer, tillsammans med hanterbarhet leder begriplighet känslan av meningsfullhet. Individen blir motiverad av att möta svårigheter, men samtidigt faller all motivation om de båda andra komponenterna saknas. Det skapas inget motiv om individen inte förstår eller kan påverka sin situation. Därför krävs det motivation för att orka ta itu med och hantera svåra situationer. De tre komponenterna hör ihop med varandra. Alla tre behövs för att kunna utveckla en stark Kasam (Elmeroth & Häge, 2016, s.108–109).

Diaz (1993) definierar integration som ett socialt fenomen, där båda samhällets insatser och individens motivation behövs för att individen ska kunna integreras. Relationer till andra och delaktigheten i sociala sammanhang är viktiga för att individen lättare ska kunna integreras. Huvudsaken för att en person ska känna sig som en del av ett samhälle är att personen lär sig språket menar Diaz. Vidare betonar också Diaz att individen kan ha kvar sin ursprungliga kultur och på sammagång vara integrerad i det nya samhället. Det som Diaz kom fram i sitt resultat att individens ursprung kan påverka integrationen. En som har finsk bakgrund kan ha lättare än med jugoslavisk bakgrund att skapa relationer med svenskar (Diaz, 1993, s.134). Individer som lever i sådana områden där majoriteten är invandrare kan ha mindre kontakt med lokal befolkningen och att de inte lika mycket ingår i svenska nätverk (Diaz, 1993, s.161).

Min teoretiska utgångspunkt i denna studie utgår från Diaz modell som är uppbyggd utifrån sju olika dimensioner och delas upp i primär och sekundär integration. De första fyra dimensionerna hör till primärintegration och det är denna period som utmärks av samhällets insatser och avgörande för fortsatt integration.

De sju dimensionerna är: *Den kommunikativa integrationen* som handlar om invandrarnas förmåga att prata majoritetens språk, vilket sedan ökar individens delaktighet i samhället. Den bidrar också till att individen kan ta del av samhällets information till exempel med hjälp av media. *Den ekonomiska integrationen* vilken är den dimension där individen får tillgång till inkomst, arbete och yrkesposition i samhället. *Den sociala integrationen* där man får tillgång till sociala nätverk och med hjälp av dessa skapar kontakt med lokalbefolkningen, det vill säga invandrarna får sociala resurser. *Boendeintegrationen* är den fjärde dimensionen och syftar till att individer ska få möjlighet att så långt det är möjligt välja bostad och bostadsområde. Inom denna dimension kan man förbättra integrationen genom att blanda ihop olika etniska grupper. (Diaz, 1993)

Den sekundära integrationen är andra delen av dimensionen och är en fördjupning av de fyra första dimensionerna och här ingår de resterande tre dimensionerna. *Familjeintegrationen* innebär att man har tillgång till sociala relationer genom till exempel äktenskap med någon som är infödd i landet. *Den politiska integrationen* innebär att individen har fullständiga, politiska rättigheter samt deltagande i det sociala och politiska inom landet. *Den personliga integrationen* är individens egen upplevelse av delaktigheten i samhället och dagliga livet i det nya landet som upplevs genom nöjsamhet med arbete, inkomster, boende och dylikt (Diaz, 1993).

För många flyktingar i asylprocessen kan begripligheten påverkas negativt på grund av att de inte förstår systemet och inte har någon tillgång till information om var i processen de befinner sig. På grund av denna tanke och syn uppfattar många asylsökande besluten som slumpmässiga, vilket sedan leder till att det inte går att tolka framtiden. Starka känslor av begriplighet innebär motsatsen, det vill säga att framtiden tolkas som förutsägbar och möjlig att förklara (Elmeroth & Häge, 2016, s.110–113). När man talar om primärintegration ser vi tydligt att första tiden i landet alltid innebär begränsningar. Enligt Diaz kan dessa begränsningar vara språkliga hinder, brist på information samt brist på utbildning, vilket betyder att invandrarna begränsas och inte har samma möjligheter som andra medborgare. Diaz menar att valfriheten begränsas tills man kan språket, har ett arbete och en bostad (Diaz, 1993).

8 Metod

När man gör en undersökning eller forskning kan man gå till väga på olika sätt. Enligt Jakobsen (2007) kan man använda två metoder, nämligen - kvalitativa (ord) och kvantitativa (tal). Båda är lika bra, men de lämpar sig olika väl för att förtydliga olika frågor och problemställningar. Dock är det mera vanligt att använda kvalitativ forskningsstrategi inom sociala branschen, då man försöker få en klarhet i hur människor uppfattar, tolkar och förstår en viss situation (Jakobsen, 2007, s.56). Vid kvalitativa forskningen försöker man samla in data så öppet som möjligt samt att få djupare förståelse kring problemställningen man undersöker. Vanligaste metoden inom kvalitativa forskning är intervjuer samt observationer (Jakobsen, 2007, s.48–49).

När man gör en intervju är det flera saker som man måste ha i åtanke. Blad annat är det viktigt att välja rätt metod, det vill säga om det görs i grupp eller individuellt menar Jakobsen (2007). Förutom detta är det viktigt också att fundera om man vill banta in samtalet eller anteckna. Miljön där intervjun utspelar sig samt strukturen på intervjun behöver även noggrant övervägas, enligt Jacobsen (2007). I underkapitlen som följer kommer jag att nämna vilken datametod jag valt att använda. Jag kommer också att redogöra hur materialet samlats in, hur jag valt intervjupersonerna samt hur jag analyserat materialet.

8.1 Val av datainsamlingsmetod

Jag kommer att samla in mitt data med hjälp av kvalitativ insamlingsmetod. Det kommer att utföras genom en öppen intervju med sex personer. Öppen intervju lämpar sig väl för att få

fram enskilda eller gruppens tolkning av ett fenomen (Jakobsen, 2007, s.93). Intervjun kommer att vara strukturerad med hjälp av tre olika teman. Dessa teman är bland annat bakgrund, svenska som integrationsspråk och delaktighet. Jag kommer att träffa respondenterna enskilt samt bilda in våra samtal för att sedan kunna analysera och återberätta vad som har sagts.

För att komma i gång med intervjuerna tog jag kontakt med integrationsenheten i Vasa och det har varit svårt att hitta respondenter eftersom det flesta invandrare integreras på finska. Jag tog kontakt i stället med integrationslärare som undervisar svenska för invandrare och jag berättade kort ångående undersökningens syfte och intervjuerna. Läraren meddelade att jag fick göra mina intervjuer där. Respondenterna fick på förhand läsa intervjufrågorna innan intervjun började. Intervjufrågorna finns i tillgängliga i Bilaga 1. Nästan alla mina respondenter har avklarat integrationsprocessen och alla var i åldern mellan 19–29, med sex olika etniciteter. Orsaken varför jag valde flera etniciteter är för att få en bredare förståelse och olika syn och tolkningar. Skulle jag ha intervjuat flera med samma etnicitet eller samma bakgrund skulle svaren troligen blivit likadana eftersom respondenterna sannerligen umgåtts med varandra och pratar samma språk.

8.2 Urval

För att utföra mina intervjuer så valde jag att intervju sex personer med invandrarbakgrund som har integrerats på svenska i Finland. Respondenterna valdes ut på basen av ålder, etnicitet och att alla kan svenska, eftersom jag undersöker svenskspråkiga invandrare men också för att min finska är svag. Jag valde ut respondenterna från olika kommuner, bland annat Korsholm, Närpes och Vasa. Orsaken varför jag valde olika kommuner är för att se om respondenterna har samma tanke och upplevelse.

Intervjun ordnades på respondenternas skoltid och i deras skolmiljö. Orsaken varför jag valde denna miljö är för att respondenterna är mera bekväma med skolmiljön men också för att alla inte är i skolan varje dag. Jag har på förhand mejlat läraren och frågat tid och datum som passade alla och nästan alla ville ha en viss dag och tid. Respondenterna fick gott om tid på sig att förbereda sig och att intervjun var frivillig poängterades. Så gott som alla ville vara med på intervjun.

Jag har sedan valt att bilda in intervjun i stället för att anteckna eftersom det underlättade för mig att få ögonkontakt med respondenterna. Jag kunde också ställa flera följdfrågor och inte låta respondenterna vänta på mig. Före intervjun började informerade jag ännu en gång

att intervjun kommer att bandas in och att det är en frivillig sak. Jag informerade också att det är anonymt och endast jag kommer att få se det och inte någon annan. Deras godkännande finns med på inbandningen samt på ett dokument. När intervjun var klar satt jag ner och skrev ner allt vad respondenterna hade sagt mer ordagrant. På så sätt var det lättare för mig att sedan analysera och komma fram till ett resultat.

8.3 Val av analysmetod

Jag har valt att använda teoretisk tolkning för att analysera mina intervjuer. Syftet med teoretisk tolkning är att intervjuaren både läser och lyssnar på svaren samt hittar det som är unikt och bortse sådant som är irrelevant. Under analysen kommer det fram olika uppfattningar och det är viktigt att man inte tar några snabba slutsatser (Kvale & Brinkmann 2009, 253–257).

För att förtydliga vad som har kommit upp under intervjun kan man använda citat. Citaten är bra att använda eftersom det ger en djupare och bättre förståelse för respondenternas tankar och åsikter. Att använda citat kräver att man upprepar det som respondenten har sagt utan att ändra på innehållet (Kvale & Brinkmann 2009, 299–301).

8.4 Validitet och Reliabilitet

Validitet och reliabilitet är viktiga kriterier att uppfylla när det gäller hur man granskar kvaliteten i en kvalitativ undersökning. Enligt (Gunnarsson, R 2020) handlar validitet om rätt sak vid rätt tillfälle, medan reliabilitet handlar om pålitligheten. Trovärdigheten på data beror på hur bra forskningsmetoderna är, det vill säga data måste vara tillämplig och metoderna måste vara trovärdiga. Detta kan forskaren göra genom att ställa samma fråga och se om man får samma svar eller låta en utomstående göra och sen jämföra svaren med varandra.

8.5 Etiska överväganden

Det är viktigt att skydda respondenternas identitet. Jacobson (2012, s. 35) menar att man bör eftersträva att de som blir undersökta ska kunna förbli anonyma. Med anonymitet menas att det ska vara omöjligt att identifiera enskilda personer. Före jag började med intervjuerna informerade jag respondenterna att det bara är jag som har tillgång till deras information och att det kommer raderas efter att jag har lyssnat på det.

9 Resultat

Under intervjuerna diskuterades hur det är att integreras på svenska samt om svenska språket påverkar delaktigheten i samhället i Finland. Det diskuterades även om det finns olika fördomar och svårigheter man kan stöta på om man integreras på svenska. I resultatundervisningen kom det fram tre olika teman. Dessa tre teman var svenska som integrationsspråk, delaktighet samt rädsla och fördomar.

9.1 Valet av integrationsspråk

Bland respondenterna som integrerats på svenska kom det fram att de inte har valt integrationsspråket, utan de har antingen kommit som kvotflyktingar eller fick kommunplats i Svenskfinland. På så sätt fick de inte chansen att välja språket de ville bli integrerade i. Deras val av integrationsspråk bestämdes utifrån var de placerades och hur de anlände.

”Jag har kommit här som kvotflykting och socialen har sagt att vi ska gå i svenska skola och lära sig svenska.”

”När jag kom sa de att vi ska lära oss svenska först och sen finska.”

”Min mamma har sagt att vi lär oss svenska för ingen pratar finska i Närpes.”

Nästan alla tyckte också att de hade fått så lite information om integrationen i Finland att de inte kunde bestämma vilket språk de skulle välja. En nämnde också att hen inte hade någon aning om vilket språk man pratade i Finland.

”Jag visste inte vilket språk man pratade i Finland, först i skolan fick jag lära mig att man pratar två språk.”

”Vi bara kom snabbt här och vi visste inte språket.”

”Jag var mycket glad att få komma till Finland, jag visste inte mycket bara att det är kallt och snöar mycket.”

9.2 Svenska språkets användning hos invandrarna

Intervjuerna fortsatte jag med att fråga respondenterna om de har fått kontakt med samhället och andra människor med hjälp av svenska språket. Här hade nästan alla samma svar, det

som framfördes mest var att alla har hittat kompisar och förstår bättre samhället nu när det kan prata svenska. Många hade svårt i början på grund av brist på språkkunskaper.

”Jag har många kompisar i skolan och ute som jag kan prata svenska med. Mina kompisar hjälper mig också jag behöver information om samhället.”

”På fritiden pratar jag svenska med mina fotboll kompisar och jag har lärt mig mycket om Finland.”

”Jag pratar svenska med mina vänner från Sverige och med mina klasskamrater. Mina kompisar hjälper mig också om jag behöver hjälp med något.”

”Nästan alla pratar svenska i Närpes och dom hjälper oss att ge information om samhället.”

”Jag kunde inte mycket svenska när jag kom men nu jag vet och kan prata med andra och dom kan hjälpa mig med information.”

9.3 Service på svenska

Jag fortsatte intervjuerna med att fråga respondenterna om de har fått service på svenska och nästan alla förutom en svarade att det inte fått service på svenska. Inom myndigheter har det fått service och hjälp på svenska men på offentliga ställen så som restaurang och affärer har det varit svårt. Respondenterna svarade att det ofta får svar på engelska och så snabbt det rör sig utanför Österbotten är det bara service antingen på finska eller engelska.

”Jag får service på svenska bara hos Kela och socialen. I Helsingfors tillexempel är det ingen som pratar svenska och jag frågar på engelska.”

”När jag beställer mat beställer jag på engelska eftersom jag inte kan alla ord på finska och dom inte kan svenska där.”

”Jag använder Google translate när jag inte får service på svenska, men på Kela får jag alltid service på svenska.”

”Jag brukar ofta få service på svenska, ibland de beror på vad du köper eller beställer, vissa människor kan bara lite svenska och vi använder både svenska och engelska.”

”Nej, många gånger de bara svarar på finska och jag börjar prata med dom på engelska.”

En av respondenterna nämnde att hen alltid har med sig sin kompis eller familjemedlem som oftast översätter ifall servicen inte ges på svenska. Hen nämnde också att det är bara i Österbotten man kan be om service på svenska medan i huvudstadsregionen går det inte att få service på svenska på de flesta ställen.

”Ibland min kompis hjälper mig om jag inte förstår finska. Tillexempel i Helsingfors är det bara finska man pratar och ingen ger dig service på svenska.”

9.4 Känslan av att prata svenska i Finland

Intervjun fortsatte jag med att fråga respondenterna om de har känt sig annorlunda eller orättvist behandlade om det pratar svenska på offentliga platser eller sådana ställen där man inte pratar svenska. Tre av respondenterna svarade att de känner sig som främlingar medan två av respondenterna svarade att det känner sig annorlunda. Orsaken att vissa respondenter kände sig som främlingar var att det oftast blir frågade om de kommer från Sverige.

”Oftast när jag pratar svenska frågar vissa om jag kommer från Sverige, och jag svarar nej. Jag vet inte varför men alla tror att man bara pratar svenska i Sverige.”

”En gång frågade en man när jag var i Helsingfors hur jag kan prata svenska och bo i Finland, jag tyckte det var konstigt. Jag svarade att jag kommer från Vasa och han nickade.”

En av respondenterna nämnde att hen skäms av att prata svenska på sådana ställen där det knappt talas svenska. En annan nämnde att hen vill gärna lära sig finska och hellre prata finska än svenska på grund av att hen känner sig annorlunda och osynlig när hen pratar svenska.

”Jag vill ibland inte prata svenska när jag är någon annan stans för då tittar alla på mig. Jag försöker att bara prata engelska för det är lättare att få kontakt med andra människor”.

”När jag är med folk som pratar finska känner jag mig annorlunda och främling. Ibland jag önskar att jag kan prata finska och förstå vad dom säger.”

”Jag känner mig annorlunda för att jag inte talar finska och många gånger när jag umgås med andra som inte pratar svenska blir det tyst.”

Jag ställde vidare frågan om de har lärt sig finska och två av respondenterna svarade att det kan lite men att språket är väldigt svårt och krävande att lära sig.

”Finska språket är mycket svår och jag kan bara lite.”

”Jag kan bara lite från skolan men det är svår att lära sig finska.”

9.5 Respondenternas upplevelse av delaktighet i samhället

Intervjuerna fortsatte jag med att fråga respondenterna om de upplever sig delaktiga i samhället. Här var svaren varierande. Vissa tyckte att de kände sig delaktiga i samhället medan andra tyckte annorlunda. Största orsaken varför många inte kände sig delaktiga i samhället var på grund av bristande språkkunskaper, vänner och arbete. Många nämnde att de saknar hobbyer och söker sig ofta till sina grupper för att göra något roligt tillsammans.

”På grund av att jag inte kan bra svenska och finska är det svårt att vara delaktig. Jag tror att man känner sig delaktig om man kan bra språk för att förstå samhället.”

”Jag har inte många vänner eller kompisar från Finland därför vill jag umgås med mina kompisar från samma land för att göra något roligt tillsammans”.

”Det är svårt att få jobb i Finland om man inte kan prata svenska och finska, nästan alla gånger jag vill söka jobb jag får inte för jag kan bara svenska och inte finska”.

Två av respondenterna berättade att de känner sig utanför samhället på grund av de har svårt att hitta sysselsättning. En av respondenterna berättade hur mycket hen tycker om att måla och rita men att det är svårt att hitta kurser där man lär sig måla och rita.

”I hemlandet målade jag mycket och jag tycker om det, men här det är svårt att hitta kurser man kan delta för lära sig rita och måla, jag målar ofta hemma och i skolan”.

”Jag tycker om att vara (komiker) och många mina vänner tycker att jag är rolig, men jag kan inte visa det här till finländarna för jag kan inte många ord på svenska, det är svårt att vara rolig och göra skämt om man inte kan prata bra språk”.

Något som alla respondenterna hade gemensamt när det kom till delaktighet var att ingen av dem var delaktiga i politik eller röstade i olika val. Orsaken var att det inte finns intresse hos många samt att det har för lite information om varför vissa ställer upp i val.

”Jag röstar inte på grund av att jag inte vet vem jag ska rösta på”.

”Aldrig jag har röstat”

”Jag röstar inte för att det inte finns intressant person och det finns information bara på svenska och finska”.

9.6 Att på nytt få välja integrationspråk

Intervjuerna fortsatte jag med att fråga respondenterna om de skulle få chansen att på nytt välja vilket språk det skulle integreras vad skulle deras val bli. Nästan alla svarade att de skulle vilja bli integrerade på finska och två svarade att de är nöjda med svenska språket. Att flera nu skulle välja finska i stället för svenska förklarades med bättre valmöjligheter och bättre kontakt med majoritetsbefolkningen samt valet att fritt välja var man vill bosätta sig.

”För mig jag väljer finska därför det är lättare att få kontakt med mera människor, hitta flera vänner och studera i andra stad än bara här”.

”När man kan prata majoritetens språk är det lättare att bo var man vill...inte bara samma ställe heltiden och man får lättare också jobb och kompisar...man kan resa runt också”.

”Jag skulle välja finska för det är ett språk som alla som bor i Finland förstår och jag kan prata finska med mina vänner som bor i Tammerfors. Jag tror också man kan hitta många vänner om alla pratar samma språk.”

”Om jag fick välja igen jag skulle välja finska eftersom man får snabbt jobb.”

”Jag vet inte, men jag tror att jag skulle välja finska därför att man kan prata med alla...hitta kompisar och flytta till storstad.”

Två av respondenterna berättade tillexempel att de vill i framtiden bo i ett nordiskt land och är nöjd med att det lärde sig svenska eftersom svenskan är närsläktad med andra språk.

”I framtiden kommer jag att bo i Sverige eller Norge och deras språk är nästan samma som svenska, jag kommer också att hitta skola som jag vill komma in där.”

”Jag är nöjd med svenska eftersom jag inte heltiden kommer att bo i Finland, jag vill flytta till Tyskland eller Sverige för där bor mina kusiner och jag vill flytta där”.

9.7 Att få information på svenska

Intervjun fortsatte jag med att fråga respondenterna om de anser att få tillräckligt med information på svenska. Jag frågade också var de kan hitta information som kan vara nytta

och hjälpa dem. Tre av respondenterna svarade att det får informatorn på svenska via sociala medier. Vissa gånger kunde informationen enbart stå på finska men det är sådan information som inte är nödvändig. Två av respondenterna svarade att det läser nyheter på svenska och då använder de mest Vasabladet och Yle på svenska. Sen berättade en respondent att man nuförtiden kan trycka en knapp på hemsidan och då kan man välja vilket språk det ska översätta till, speciellt använder Iltasanomat och andra sociala medier detta för att underlätta förståelsen av informationen.

”I skolan vi lyssnar på nyheter på svenska, och man kan hitta information på svenska också via sociala medier, det finns en översättning knapp på vissa hemsidor och när man trycker på den översätter det till svenska. Jag brukar göra det på Iltasanomats nyhetsidan”.

”Jag brukar läsa Vasabladet och ibland lyssna på nyheter på svenska. På kelas hemsida och kommunen man hittar information på svenska och till exempel på sjukhuset finns det information på många språk, arabiska, kurdiska och många språk”.

En av respondenterna nämnde till exempel att det skulle vara bra att få information på eget språk för att lättare förstå information som ges ut, till exempel nämnde hen när det var corona och all information var bara på finska och svenska gjorde situationen svår för hen och hans familj.

”Jag får information på svenska och ibland kan man titta och se om det finns översättning...jag önskade att informationen kunde vara andra språk än bara finska och svenska. ibland till exempel när det var corona och vi förstår inte allt som står där.”

”Många gånger finns det information på kanske tre språk, svenska, finska och engelska, jag brukar inte läsa nyheter men ibland jag lyssnar svenska nyheter”.

”Jag brukar hitta information på svenska, men bara vissa gånger, ibland kommer det bara på finska och man måste gå till Google translate och översätta”.

9.8 Respondenterna övriga tankar kring integration på svenska och delaktighet

Det sista frågan under intervjuerna till respondenterna var om de ville tilläga något som jag har missat att fråga eller om det har något viktigt som borde nämnas kring när det handlar om att integreras på svenska. Nästan alla hade något att tilläga.

”Det är roligt att läsa sig svenska och om man kan lära sig finska senare.”

”För mig är det viktigt att lära sig språk därför att man kan kommunicera med andra människor och man trivs bra sen.”

”Man känner sig delaktig i samhället om man förstår språket för man hittar hobbyer och arbete man trivs med.”

Några av respondenterna berättade att det finns många fördelar med att lära sig svenska och att man inte behöver vara missnöjd med att man inte kan finska.

”Att lära sig svenska är mycket bra eftersom man kan prata med många människor i andra länder än bara Finland och därför är valet inte alltid dåligt”.

“Viktigt är att man mår bra, hittar vänner och få jobb. När man kan språket mycket bra allting fixar sig, bara man kämpar.”

9.9 Resultatdiskussion

I rapporten som undersöktes I Närpes Nämnde deltagarna att de umgås mest med sina familjer och med personer från samma ursprungsland. Detta svar kom också fram i min intervju. Ytterst få umgås med lokalbefolkningen och om det gör så beror det på att man antingen har samma hobby eller går i samma skola. I rapporten påpekade flera hur annorlunda Närpes livet är jämfört med deras hemland. Det var också något som upp i min intervju där flera känner hur tomt gatorna är på kvällarna.

I rapporten som undersöktes I Närpes Nämnde vissa deltagare att det känner sig begränsade i Närpes och isolerade på grund av språket. Detta såg jag tydligt i mina svar, där samtliga respondenter betonade vikten av hur begränsande det känner sig när de endast kan svenska. En av respondenterna nämnde att de undviker att resa till storstäder på grund av brist på finskan. I den brittiska undersökningen nämnde flera deltagare att de känner sig ”Insider” i samhället men upplever att det känner sig ”outsider” när det pratar arabiska i offentliga ställen. Våra unga invandrare, svarade också att de bli sedda och känner sig delaktiga när de

rör sig i svensktalande områden men upplever annorlunda när de rör sig i finsktalande områden.

Primär integration enligt definitionen av Diaz (1993), har enligt de intervjuade personer skett i den ordning som kommunen utlovat. De nödvändiga förutsättningarna för integration har uppfyllts tack vare att det finns integrationsplan för att underlätta integrationen. Invandrarna fick välja bonde bland det som fanns i kommunen. Vid tidpunkten för intervjuerna kunde det flesta försörja sig, eller var på väg att kunna göra det, samt att det redan kunde prata med lokalbefolkningen på svenska. Samtliga upplevde att de kände sig delaktiga i samhället.

Trots att intervjun var kort och snabbt upplevde jag ändå att jag fick en stark känsla av deras KASAM, som Antonovsky definierat (se ovan s, 16). Nästan alla verkade se sin omgivning och liv som hanterbart och begripligt, sam genom detta se hela som meningsfullt. Jag upplever att alla hade en stark KASAM. Torrts att det fanns små motsägelser verkade alla se en meningsfull värld runt sig. Respondenterna har en strukturerat omgivning. Samtliga har vänner och familjer som en resurs. Meningsfullhet visade att det har alla genom att inte påverkas av finskan som något jobbigt, utan det är något som alla upplever och som man tar sig genom.

10 Sammanfattning och avslutande diskussion

I det här kapitlet kommer jag att göra en sammanfattning samt diskutera om mitt examensarbete. Syftet med mitt examensarbete var att undersöka hur svenska som integrationsspråk i Finland påverkar invandrarnas delaktighet i samhället. Jag ville också få en uppfattning om svensktalande invandrares upplevelse gällande fördomar och svårigheter på grund av svenska språket samt hur det själv upplever delaktighet i samhället.

I min undersökning valde jag att använda den kvalitativa metoden med hjälp av kvalitativa intervjuer. Jag intervjuade sex personer med invandrabakgrund där alla integrerats på svenska. Respondenterna var alla i åldern 19–29. För att analysera mina intervjuer valde jag teoretisk tolkning som metod.

Det flesta som har deltagit i min undersökning var kvotflyktingar och har fått veta att de får komma till Finland, men de visste inte till vilken kommun de skulle komma till. De hade lite

information om hurdan Finland är och hur deras liv kommer att se ut i nya landet. Det flesta funderar på många vardagliga frågor så som arbete, vänner, maten och livet i det nya landet.

Undersökningen visade att man behöver integreras för att kunna klara sig och leva ett gott liv i ett nytt land. Att integreras på svenska i Finland är inte alltid som det ser ut, många gånger står saker och ting på ett papper men i verkligheten ser det annorlunda ut. I min undersökning kom det fram att alla inte har fått den chansen som de borde få, det vill säga att få välja det språk man vill integreras på och det språk man brinner för att lära sig. Så gott som alla var engagerade att lära sig nya språket samt det andra inhemska språket. De flesta visste att man behöver kunna språket för att klara av det finska samhället, skaffa vänner och hitta arbete i framtiden. Många var missnöjda med att det inte fanns information på eget språk som kunde underlätta att få information. Vissa myndigheter erbjöd information på alla språk, men det är enbart på myndighetssidan. Nödvändig information finns inte på alla språk och om det finns menar respondenterna att de inte vet om det.

Resultatet visade att det flesta kände sig delaktiga i samhället men att det finns saker som kunde begränsa deras delaktighet. Det flesta var överens om hur svårt det är att hitta vänner, speciellt i början av skolgången. Att hitta vänner är viktigt för att kunna integreras snabbare i samhället när man har någon som kan och som har mera erfarenhet och information om samhället. En annan svårighet som alla var överens om var sysselsättningen. Det flesta invandrare hamnar att umgås med sina egna grupper eftersom det inte finns tillräckligt med sysselsättning som passar alla. För pojkarna var det lättare att hitta ett fotbollslag men för flickor kunde det vara svårt, speciellt då vissa föräldrar är strikta med dem. Förutom detta var också den fria rörligheten en svår begränsning, Det flesta ville flytta till en stor stad men deras kunskap i finska språket var ett hinder. Många gånger krävs det att man ska kunna behärska finska om man vill hitta arbete och vänner i andra regioner än Österbotten, så som huvudstadsregionen.

Resultatet visade att respondenterna använder internet och sociala medier för att få tillgång till information på svenska. Det flesta använde Vasabladet och lättsvenska för att få allmänna information via internet. Internet har också varit ett hjälpmedel när det kommer till översättning för invandrarna. Den har utvecklats så att man nu kan hitta en knapp på vissa sidor där det direkt översätter till svenska om man inte kan behärska finska. Detta var något som det flesta var nöjda med och upplevde som en värdefull sak.

Undersökningen visade att de flesta har upplevt milda fördomar när det pratar svenska utanför Österbotten. Speciellt fick vissa höra frågan om de har flyttat från Sverige eftersom

de pratar svenska. Någon annan upplevde skam att prata svenska eftersom hen får en känsla av att vara en främling. Utanförskapen är något det flesta upplevde när det umgås eller rör sig i områden där finskan är dominerande. Att hitta jobb enbart på svenska har också varit en svår upplevelse för många och där de känner utanförskap. Så gott som alla var nöjda med svenska som integrationsspråk även om det finns begränsningar. Det som kom fram tydligt i undersökningen är om alla skulle få chansen att på nytt välja integrationsspråk så skulle det flesta välja finskan framför svenska och detta på grund av att det finns bättre valmöjligheter när man kan prata finska i Finland. Några hade hoppet om att studera och flytta till Norden och Europa där det har nytta av med svenskan.

Valet av intervjufrågorna till min undersökning är baserat på examensarbetets syfte och teoridelens innehåll. Även om det har varit svårt att hitta litteratur till teoridelen har jag lyckats få fram syftet kring mitt tema. Det har varit intressant och lärorikt att undersöka om integration på svenska samt hur invandrare upplever delaktigheten i samhället.

Eftersom jag själv har kommit hit och integrerats på svenska, väckte inom mig ett intresse att skriva om integration på svenska. Min första tanke var att få en inblick i integrationen på svenska och finska. Tanken var att jag skulle få se invandrarnas åsikter om integration på båda språken. Men ganska snabbt kom jag fram att detta skulle försvåra arbetet med tanke på att min finska inte är tillräckligt bra, men också brist på litteratur. Detta skulle också försvåra hela intervjuundersökningen men också att jag inte skulle få lika omfattande svar på mina frågor. Jag hamnade att se det från ena synvinkeln och se mera djupgående svar.

Min åsikt om själva undersökningen är att om en människa integreras tillräckligt i samhället kan det underlätta hens självständighet och att klara sig inom samhällets olika ramar. Svenskaspråket hjälper invandrare att göra medvetna val samt ökar kunskap om samhället de lever i. Jag anser att invandrarna ska få mera information om integration och två spårigheter när de anländer till Finland för att sedan kunna välja rätt integrationsspråk.

Invandring borde också ses som något positivt. Med tanke på den ekonomiska försörjningskvoten som alltmer blir sämre gör invandrare mera nytta än skada. Lyckad integration handlar om mera inkludering i samhället än exkludering.

Jag är nöjd över min undersökning och ämnet jag har valt att skriva om i mitt examensarbete. Jag tycker att jag genom min undersökning verkligen har fått svar på hur invandrare upplever svenska som integrationsspråk och hur delaktiga de är i samhället. Jag anser att jag kommer att ha stort nytta av det i mitt arbete som socionom och också i framtiden. Jag har fått kunskap

om hur viktig det är att behärska ett språk som inte är ens modersmål. Jag har också fått kunskap om hur viktig delaktigheten är och hur man borde främja inkluderingen i samhället för att lyckas med integrationen. I fortsättningen hoppas jag att flera forskar inom detta ämne speciellt hur invandrare upplever sysselsättning och språk eftersom det är den betydelsefulla delen av integration. Jag hoppas att de som läser mitt examensarbete kommer ha nytta av det och få bredare kunskap om ämnet.

Mitt examensarbete vill jag avsluta genom att säga att det har varit lärorikt och roligt att utföra den här undersökningen. Från att läsa olika litteratur till att göra intervjuerna. Roligaste av allt har varit att diskutera med andra människor som har varit i samma situation som jag en gång har varit och att få se hur det har lyckats med integrationen. Till sist vill jag bara säga ett stort "tack" till alla respondenter som ställde upp på min undersökning, jag hade inte lyckats göra detta utan er.

11 Litteraturförteckning

Anna Savonius, 2018. Varför fungerar integration på svenska i Österbotten men inte i huvudstadsregionen? Yle. (Online). <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/11/23/varfor-fungerar-integration-pa-svenska-i-osterbotten-men-inte-i>. [hämtat 19.3.2022].

Berndt Berg, (2010) Lokalförsamlingen i mötet med flyktingar och andra invandrare. Avhandling för högre pastorexamen. Borgå stiftelse.

Demokraati.fi. 2021. Integrationsdagarna efterlyser allt mer integration på svenska. (Online). <https://demokraati.fi/integrationsdagarna-efterlyser-allt-mer-integration-pa-svenska>. [Hämtat 20.3.2022].

Elinkeino-, Liikenne- ja ympäristökeskus, 2021. Organisering av integration i de österbottniska kommunerna och saker som bör beaktas i förberedelsen av Samkommunen för Österbottens välfärdsområde. (Online). https://www.vaasankeskussairaala.fi/globalassets/hallinnon-tiedostot/primarvardsenheten/hyvinvointialuevalmistelu/styrgruppen-18.5.2021/-10_raportti_rapport-kotoutumispalvelut-integrationstjanster-31032021.pdf. [hämtat 20.1.2022].

Fatma, Said. 2018. Discourses of Multilingualism, Identity and belonging: The View of Arabic Bilinguals in the UK. Journal of Social Science Education. Volume 17, Number 4. (Online) <https://www.jsse.org/index.php/jsse/article/view/1095/1239>. [hämtat 1.2.2022].

Finland – Lärobok i samhällsorientering, 2014–2018. Finlands Flyktinghjälp rf. (Online). <https://yhteiskuntaorientaatio.fi/wp-content/uploads/2020/02/Suomi-Yhteiskuntaorientaation-oppikirja-Final-17.12.2018-Ruotsi-a.pdf>. [hämtat 10.3.2022].

Finlex. Lag om främjande av integration. 30.12.2010/1386.

Folktinget, 2021. De finlandssvenska integrationsdagarna. (Online). <https://folktinget.fi/sv/upplevochdelta/eventang/integrationsdagarna/>. [Hämtat 19.3.2022].

Hegas, 28/5. Språket är viktigt för identiteten. (Online). <https://www.hegas.se/spraket-ar-viktigt-for-identiteten>. [Hämtat 1.3.2022].

Helander, Mika, 2015. Kan vi stå till tjänst? Integration på svenska i Finland. Helsingfors.

- INFORMATIONSPAKETET – MOTTAGANDE AV FLYKTINGAR, 2015. (Online).
https://kotoutuminen.fi/documents/3464316/4355252/pakolaisten_vastaanotto_-_tietopaketti_kunnille_sv.pdf/58abbbde-63fc-45a0-9b8f-a1d32cc33ec1/pakolaisten_vastaanotto_-_tietopaketti_kunnille_sv.pdf.pdf. [hämtat 20.1.2022].
- Inrikesministeriet, u.a. En flykting flyr undan förföljelse i sitt hemland. Online.
<https://intermin.fi/sv/ansvarsomraden/migration/asylsokande-och-flyktingar>. [Hämtat 20.1.22].
- Inrikesministeriet, 2019. Lägesrapport om migration: (Online) <https://intermin.fi/sv/-/maahanmuutto-kannattelee-suomen-vaestonkasvua-tyoperusteisten-oleskelulupahakemusten-maara-kasvussa>. [hämtat 25.1.2022].
- Institutet för hälsa och välfärd. 2022. Utbildning och språkkunskap. (Online).
<https://thl.fi/sv/web/invandring-och-kulturell-mangfald/integration-och-delaktighet/utbildning-och-sprakkunskap>. [hämtat 19.3.2022].
- Integration.fi. u.a. Kommunens integrationsprogram främjar samarbetet. (Online)
<https://kotoutuminen.fi/sv/kommunens-program-for-integrationsframjande>. [hämtat 28.1.22].
- Integration.fi u.å. I Finland kan man även integreras på svenska. (Online).
<https://kotoutuminen.fi/sv/integration-pa-svenska>. [Hämtat 19.3.2022].
- Invandring och integration i Finland. (Online)
[https://tem.fi/documents/1410877/3009027/Invandringen+och+integration+i+Finland.\[Hämtat](https://tem.fi/documents/1410877/3009027/Invandringen+och+integration+i+Finland.[Hämtat) [25.1.2022].
- Iris Mattsson, 2020. Personer med utländsk bakgrund behöver information på eget språk - stadens informationsspridning har inte varit tillräcklig. Yle. (Online).
<https://svenska.yle.fi/artikel/2020/11/29/personer-med-utlandsk-bakgrund-behover-information-pa-eget-sprak-stadens>. [Hämtat 19.3.2022].
- Jakobstadsregionen-integrationsprog-2014-2017.pdf. (Online).
<https://www.kronoby.fi/assets/Jstadsregionen-integrationsprog-2014-2017.pdf>. [Hämtat 19.1.2022].

Jose Alberto Diaz. (1993). Choosing integration. A theoretical and empirical study of the immigrant integration in Sweden. Uppsala University. [Hämtat 25.3.2022].

Juho Teir, 2022. "Ingen har satsat så mycket på integrering som Närpes". Yle.

(Online).<https://svenska.yle.fi/a/7-10012739>. [Hämtat 20.3.2022].

Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg, 2015. Svenska som andraspråk. Studentlitteratur.

Kommuntorget, 2016. Podcast: Duck Pond #4: Att kämpa för service på svenska. (Online).

<https://kommuntorget.fi/politik-och-demokrati/podcast-duck-pond-4-att-kampa-service-pa-svenska/>. [Hämtat 20.3.2022].

Kust-Österbottens samkommun för sociala- och primärhälsovård, 2017–2022. s. 3–4.

Integrationsprogram för invandrare inom K5-området, uppdaterat 2020–2022. (Online)

https://www.korsnas.fi/wp-content/uploads/bsk-pdf-manager/2021/03/Integrationsprogram_K5.pdf. [hämtat 20.1.2022].

Korsholms kommuns integrationsprogram, 2011. Från invandrare till kommuninvånare.

(Online)<https://docplayer.se/4423669-Www-korsholm-fi-fran-invandrare-till-kommuninvanare.html>. [hämtat 19.1.2022].

Linda Bäckman & Saara Haapamäki, 2018. Perspektiv på integration i rural minoritetspråksmiljö – exemplet Närpes i Finland. Multiethnica Journal of the Hugo Valentin Centre. Box 521 · 751 20 Uppsala · Sweden.

https://www.valentin.uu.se/digitalAssets/686/c_686162-1_3-k_multiethnica392019.pdf. [hämtat 30.1.2022].

Magnus Dahlstedt, Anders Neergaard. (2013). Migrationens och etnicitetens epok - Kritiska perspektiv i etnicitets- och migrationsstudier -. [Hämtat 2.3.2022].

Marietta de Pourbaix-Lundin (M), 2011. Språkkunskaper för att beviljas svenskt

medborgarskap. Riksdagen. (Online). https://www.riksdagen.se/sv/webb-tv/video/motion/sprakkunskaper-for-att-beviljas-svenskt-medborgarskap_GZ02Sf297.

[Hämtat 10.3.2022].

Närpes historia, u.a. Hem. (Online).

<https://kalaxtrade.com/lokalhist/arbetskraftinvandring/>. [Hämtat 21.1.2022].

Statistikcentralen, 2021. Fruktksamheten började öka något år 2020. Online, https://www.stat.fi/til/vamuu/2020/12/vamuu_2020_12_2021-01-21_tie_001_sv.html. [hämtat 10.1.2022].

Statistikcentralen, 2019. Antalet personer med utländsk bakgrund översteg 400 000. (Online). https://www.stat.fi/til/vaerak/2018/02/vaerak_2018_02_2019-06-19_tie_001_sv.html. [Hämtat 10.1.2022].

Ulrika Stragnäs-lund, 2017. Yle. Närpes får UNICEF-utmärkelse för sin flyktingintegrering. (Online) <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/11/20/narpes-far-unicef-utmärkelse-for-sin-flyktingintegrering>. [Hämtat 15.1.2022].

Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ, 2019. Finland har misslyckats med att integrera invandrare. – OAJ kräver mera språkundervisning och att konkurrensutsättningen av integrationsutbildningen slopas. (Online). <https://www.oaj.fi/sv/aktuellt/nyheter-och-pessmeddelanden/2019/finland-har-misslyckats-med-att-integrera-invandrare/>. [hämtat 10.3.2022].

UNHCR, 2021. Flykting eller migrant enligt UNHCR. (Online). https://sverigeforunhcr.se/blogg/flykting-eller-migrant-enligt-unhcr?gclid=CjwKCAiA3L6PBhBvEiwAINIJ9ONIL8I1PH7LSMIPwc2JIR-y6cq30pAWORdOG1JyNXbRU4PTEtub4hoCOAYQAvD_BwE&gclsrc=aw.ds. [hämtat 11.1.2022].

UNHCR, 2001. FN:s flyktingkonvention. (Online) <https://sverigeforunhcr.se/flykting/fns-flyktingkonvention>. [hämtat 11.1.2022].

Vasa stad.fi. Wellcome Office - information och rådgivning. <https://www.vaasa.fi/sv/info-om-vasa-och-regionen/ta-kontakt-vasa-stad/radgivnings-och-servicestallen/welcome-office/>. [hämtat 13.1.202].

Yhteiskuntaorientaatio, 2021. Samhällsorientering lägger grunden för ett aktivt civilsamhälle. (Online). <https://yhteiskuntaorientaatio.fi/2021/06/24/samhallsorientering-lagger-grunden-for-ett-aktivt-civilsamhalle/>. [Hämtat 17.3.2022].

Åsa Olli Segendorf och Emelie Theobald, u.a. Kan invandring lösa problemet med en åldrande befolkning? Rapport. (Online) https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/pov/artiklar/svenska/2019/190613/pv-2019_1-kan-invandring-losa-problemet-med-en-aldrande-befolkning.pdf. [Hämtat 20.1.2022].

11 Bilaga

Intervjufrågor

Personliga frågor

Namn

Hur gammal är du?

Vilket är ditt modersmål/hemspråk?

Kan du andra språk?

Har du hobby?

Har du framtidsplaner?

Om du vill berätta gärna hur du kom till Finland? Inte ett måst!

1. Svenska som andraspråk

Varför valde du svenska som integrationsspråk?

Har svenska språket haft någon betydelse för dig för att komma i kontakt med människor/samhället?

Har du alltid fått service på svenska när du frågade? Om inte varför?

Har du någon gång känt att du behandlats annorlunda på grund av att du pratar svenska?

Tror du att det finns svårigheter mellan finska och svenska språket?

Om du får chansen att få på nytt välja integrationsspråk vilket språk skulle du välja, svenska eller finska? Varför

2. Delaktigheten

Känner du dig delaktig i samhället?

Får du tillräcklig med information om samhället på svenska?

Har du någon gång fått hjälp av människor omkring dig för att ta del av samhällsinformation/få veta något om samhället? Har du någon gång använt tolk? Om ja varför?

Finns det något mera du vill berätta?